

kancelarie rp

kancelarierp.pl

Kancelarie RP to nowa jakość w usługach prawnych. W serwisie baza ponad 200 dokumentów, przyjazny i prosty generator oraz sieć wysoko wyspecjalizowanych prawników dostępnych na wyciągnięcie ręki.

Firma w Polsce, Czechach, a może na Słowacji

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ | Podstawowe uwarunkowania, takie jak zasady opodatkowania, koszty pracy, ochrona prawna, paleta dostępnych spółek osobowych i kapitałowych, są jednak bardzo podobne w krajach naszego regionu.

**ADAM ROSZYK
JITKA HOŘINOVÁ
MARTIN VASIL**

Na terenie Polski działają przedsiębiorcy z Czech i Słowacji. Podobnie polskie firmy prowadzą biznes na obszarze naszych południowych sąsiadów. Nierzadko zdarzają się również faktyczne przenosiny aktywności zawodowej i życiowej Polaków za południową granicę. To pokazuje, że obecne realia bardzo sprzyjają biznesowi nieuznającemu granic pomiędzy Polską, Czechami oraz Słowacją. Z Katowic szybciej i taniej można się obecnie dostać do Ostrawy niż do Krakowa. Jakie są podstawowe zasady, podobieństwa i różnice w prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie tych państw? Poniżej przedstawione zostały podstawowe informacje w tym zakresie. Stanowią one punkt wyjścia dla tych przedsiębiorców, którzy rozważają ekspansję biznesu za południową granicę Polski.

Formy działalności

Obok najprostszej formy działalności gospodarczej, tj. przedsiębiorstwa osoby fizycznej, do dyspozycji pozostają różne rodzaje spółek, zarówno kapitałowych, jak i osobowych. Odpowiednikami polskich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych są spółki oznaczane skrótami „s.r.o.” i „a.s.”. U południowych sąsiadów można skorzystać także z odpowiednika polskiej spółki komandytowej („k.s.”) oraz spółki jawnej („v.o.s.”). Istota spółek jest taka sama jak w Polsce. W przypadku spółek kapitałowych wspólnicy nie odpowiadają za ich zobowiązania. Spółki posiadają osobowość prawną i stanowią odrębny od wspólników podmiot prawa. W przeciwieństwie do spółek osobowych, gdzie udziałowcy odpowiadają za zobowiązania spółki. Istota czeskich i słowackich spółek komandytowych także jest

tożsama z rozwiązaniem polskim. Część wspólników (komplementariusze) odpowiada w pełni za długi spółki, a odpowiedzialność pozostałych (komandytariusze) jest ograniczona.

Założenie spółki z o.o. najtańsze jest w Czechach. Wymagany kapitał zakładowy to jedynie 1 korona. Słowacy wymagają kapitału na poziomie minimum 5 000 euro (i nie mniej niż 750 euro od każdego ze wspólników). W Polsce obecnie to taka sama kwota, tyle, że w złotych. Spółka akcyjna wymaga z kolei kapitału na poziomie 100 000 złotych, 2 mln koron lub 25 000 euro. Spółki osobowe co do zasady nie mają wymaganego kapitału założycielskiego, z tym że prawodawstwo słowackie wymaga, aby komandytariusz zainwestował co najmniej 250 euro.

Samo założenie firmy na terenie omawianych państw nie jest czasochłonne, ale też nie dzieje się od ręki. Rejestracja spółki powinna zająć wszędzie przynajmniej ok. dwóch tygodni. Oczywiście rozpoczęcie działalności na obszarze regulowanym (wymagane zezwolenia lub koncesje) wydłuży procedurę i moment startu przedsięwzięcia.

Sprawa podatków

U obydwu sąsiadów obowiązują niższe stawki VAT. Polskie 23 proc. jest wyższe niż w Czechach (21 proc.) i na Słowacji (20 proc.). Wyższe są jednak stawki obniżone – wynoszą odpowiednio 15 proc. i 10 proc., a zatem wyraźnie wyżej niż polskie 8 proc.

Stawka podatku dochodowego od osób prawnych wypada z kolei mniej korzystnie niż polskie 19 proc. i wprowadzona niedawno stawka obniżona dla spółek małych i rozpoczynających działalność w wysokości 15 proc. Podstawowa stawka w Czechach wynosi również 19 proc., ale Słowacja to już poziom 21 proc.

Bardzo istotną kwestią jest również podatek dochodowy od osób fizycznych, w tym od przedsiębiorców. Najkorzystniejsze wydaje się opodatkowanie w Czechach – obowiązuje stawka liniowa 15 proc.

RZECZPOSPOLITA

TYDZIEŃ TEMU PISALIŚMY O:

Maciej Michalak: W tradycyjne gazety uderza nieodpłatny dostęp do treści prasowych w sieci. W Unii Europejskiej trwają prace, które mają zmienić m.in. ten element wirtualnej rzeczywistości.

Artykuł dostępny: kancelarierp.pl/baza-wiedzy

Słowacja wycofała się z podatku liniowego i opodatkowanie osób fizycznych oparte jest na progresji 19/25 proc. (przy progu na poziomie ok. 35 000 euro). Polskie 18/32 i 19 proc. „liniówka” dla przedsiębiorców plasują się pomiędzy rozwiązaniami sąsiadów **▶ patrz tabela.**

Same stawki podatku to jednak zdecydowanie zbyt mało, aby porównać systemy podatkowe. Kluczowe znaczenie mają zasady dotyczące określania kosztów uzyskania przychodu, amortyzacji inwestycji, a w przypadku osób fizycznych (indywidualnych przedsiębiorców)

– także zasady rozliczenia wydatków związanych z użytkowaniem samochodów, czy też możliwością ryczałtowego określenia kosztów uzyskania przychodu. Zarówno na terenie Czech, jak i Słowacji, są one nieco liberalniejsze niż w Polsce. Brak wysokiej akcyzy oraz możliwość odliczenia całości VAT od firmowych samochodów osobowych (nieobwarowane szeregiem wymogów dokumentacyjnych) od kilku lat zachęcają Polaków do zakupów za południową granicą. Oszczędności potrafią być spore zwłaszcza przy zakupie droższych pojazdów.

Korzystnym dla podatników rozwiązaniem są także, chociażby możliwości ryczałtowego określenia kosztów uzyskania przychodu. W szczególności ma to istotne znaczenie dla przedsiębiorców świadczących usługi niematerialne (doradczę, prawnicze itp.) lub minimalizujących faktycznie ponoszone koszty. Słowacja daje możliwość określenia tych kosztów na poziomie 40 proc. przychodu, do równowartości ok. 5000 euro.

Atrakcyjnie przedstawia się także opodatkowanie dochodów z dywidend. Problem „podwójnego opodatkowania” zysków osiągniętych przez osoby fizyczne poprzez spółki kapitałowe jest jedną z najistotniejszych barier dla tej formy prowadzenia działalności. W Czechach obciążenie to jest mniejsze wobec niższej stawki PIT, a na Słowacji stawka podatku z tego tytułu pozostaje na poziomie 7 proc. Podobnie jak w Polsce, co do zasady z podatku od dywidend zwolnione są spółki – matki.

Zatrudnienie i płace

Regulacje dotyczące pracy i jej kosztów są zbliżone. Płaca minimalna w Polsce to obecnie 2000 zł. W Czechach – 12 200 koron (przy obecnym kursie to ok. 2000 zł), a na Słowacji – 480 euro (również ok. 2000 zł). Podobnie uregulowane są również zasady oskładkowania umów o pracę. Składki na ubezpieczenie społeczne

▶ PRZYKŁADOWE WYLICZENIE WYNAGRODZENIA Z UMOWY O PRACĘ – BRUTTO/NETTO (KWOTY SZACUNKOWE)

	Polska	Czechy	Słowacja
Pensja brutto	5000 zł	30 000 koron	1500 euro
„Na rękę” dla pracownika	3500 zł	22 700 koron	1100 euro
Łączny koszt pracodawcy	6000 zł	40 000 koron	2000 euro

i zdrowotne są pobierane z pensji, a dodatkowo swoją część „doplacają” pracodawcy. Łącznie składki na ubezpieczenie społeczne wynoszą ok. 30-35 proc. pensji we wszystkich trzech krajach. Składki na ubezpieczenie zdrowotne są najniższe w Polsce (9 proc. wobec ok. 14 proc. w Czechach i na Słowacji). W przeciwieństwie do rozwiązania czeskiego i słowackiego, w Polsce nieco wyższa jest część składkowa odprowadzana przez pracownika w stosunku do składek opłacanych przez pracodawcę.

Windykacja należności

Bardzo podobnie wyglądają koszty i czas dochodzenia roszczeń przed sądem. Podstawowe stawki wpisów sądowych w Polsce i w Czechach są takie same i wynoszą 5 proc. wartości roszczenia. Słowacy przyjęli stawkę na poziomie 6 proc. Podobnie jak w Polsce obowiązują również ustawowe stawki kosztów zastępstwa procesowego świadczonych przez profesjonalnych pełnomocników (advokatów / radców prawnych), które stanowią podstawę dla określania kosztów postępowania przez sądy w orzeczeniach kończących postępowania. W oparciu o ustawowe tabele sądy określają poziom kosztów, jakie pokryć musi strona przegrująca proces.

Także czas potrzebny na uzyskanie prawomocnych orzeczeń sądowych jest zbliżony w omawianych krajach. Wbrew głosom o konieczności radykalnego usprawnienia i przyspieszenia polskiego sądownictwa, nie tylko tempo rozpoznawania spraw nie od-

biega w Polsce od standardów europejskich, ale wydaje się być powyżej średnich. Uzyskanie prawomocnego wyroku u południowych sąsiadów może zająć od przynajmniej kilku – kilkunastu tygodni (sprawy „bezsporne”, proste) do nawet kilku lat (sprawy skomplikowane, rozpatrywane w kilku instancjach). Nie odbiegają one zatem istotnie od polskich realiów.

Na terenie naszych południowych sąsiadów obowiązują oczywiście regulacje odmienne od polskich. W obszarze podatków różnice, w zależności od rodzaju i formy prowadzonej działalności, mogą być znaczne. Podstawowe uwarunkowania, takie jak zasady opodatkowania, koszty pracy, ochrona prawna, paleta dostępnych spółek osobowych i kapitałowych, są jednak bardzo podobne. Prowadzenie działalności na terenie Czech i Słowacji, uwzględniając system prawno-podatkowy, ale i położenie geograficzne, komunikację i podobieństwa kulturowe, nie napotyka zatem istotnych przeszkód. Potwierdzeniem tego są liczne inicjatywy gospodarcze Polaków podejmowane za południową granicą, a także inwestycje Czechów i Słowaków na terenie RP. Dla wspólnych korzyści biznesu polskiego, czeskiego i słowackiego. ©

–Adam Roszyk
advokat w Kancelarii KSP Legal
& Tax Advice w Katowicach
we współpracy z:
–Jitka Hořinová
advokat, Tomáš Rezek - prawnik,
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNERI
advokátní kancelář, s.r.o.,
z siedzibą w Pradze
–Martin Vasil
advokat w Advokátska
kancelária VASIL, ŠIMONOVIC
& partners, s.r.o. w Koszycach

	Polska	Czechy	Słowacja
PIT	stawki 18/32 proc. lub podatek liniowy 19 proc.	15 proc.	19/25 proc.
CIT	19 proc. i 15 proc. dla małych spółek	19 proc.	21 proc.
VAT	23 proc.	21 proc.	20 proc.
Opodatkowanie dywidend (PIT)	19 proc.	15 proc.	7 proc.